

Magyar-bolgár tudományos fórum

A Magyar Tudományos Akadémia
Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Történettudományi Intézete,
a Magyar-Bolgár Történész
Vegyesbizottság

és
a Bolgár Kulturális Intézet
rendezésében

Meghívó

Prof. Iliya Todev, D.Sc.
**Az állami-politikai dualizmus
eszméje
a bolgároknál és magyaroknál:
hasonlóságok és különbségek**

2017. október 25.
Bolgár Kulturális Intézet
1061 Budapest, Andrásy út 14.
17:00-19:00

Program

17:00 *Megnyitó*

Nyitóbeszéd: Olga Popova, a BKI igazgatója,
Dr. Fodor Pál, az MTA BTK főigazgatója

17:15 *Prof. Dr. Iliya Todev D.Sc. előadása:*

Идеите за държавно-политически дуализъм при
унгарците и българите – прилики и отлики
Az állami-politikai dualizmus eszméje a bolgároknál
és magyaroknál: hasonlóságok és különbségek.

17:45 *Prof. Dr. Iliya Todev D.Sc. kötetének bemutatása:*

Човекът е историческо животно. Рефлексии и
саморефлексии (2015) (Az ember mint történeti
lény. Reflexiók és ön-reflexiók).

A kötetet bemutatja: *Dr. Toso Doncsev.*

18:00 *Vita, beszélgetés*

18:15 *A Magyar-Bolgár Történész Vegyes Bizottság
legutóbbi két kötetének bemutatója:*

Shared Pasts in Central and Southeast Europe,
17-21th Centuries: Hungarian and Bulgarian
Approaches. Sofia-Budapest, 2015.

(Re)Discovering the Sources of Bulgarian and
Hungarian History. Sofia-Budapest, 2015.

A köteteket bemutatja: *Dr. Demeter Gábor, MTA
BTK TTI.*

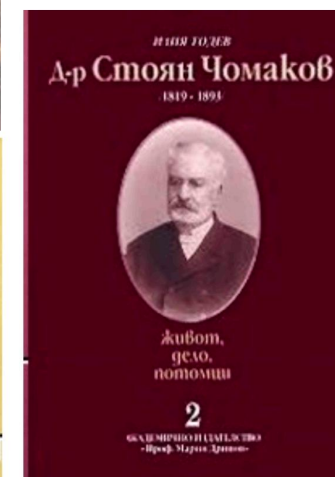
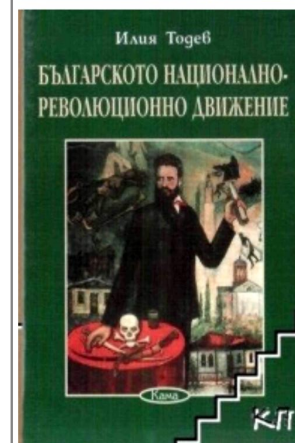
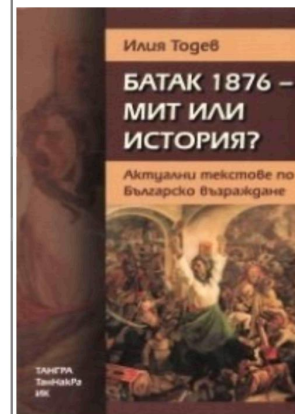
18:30 *A Bolgár-Magyar Történész Vegyes Bizottság
új könyvsorozatában megjelent művek bemutatója:*

Gábor Demeter: *Essays on Ottoman Modernization.*
Sofia, 2017.

Gábor Demeter: *Diplomatic Struggle for Supremacy
over the Balkan Peninsula, 1878–1914.* Sofia, 2017.
A köteteket bemutatja: *Dr. Penka Peykowska docens,
D.Sc., BTA TTI.*

18:50 *Zárszó.* Dr. Ress Imre, C.Sc. *MTA BTK TTI*

Prof. Dr. Iliya Todev, D.Sc.
bolgár történész, a BTA TTI
vezetője (2012-2017)

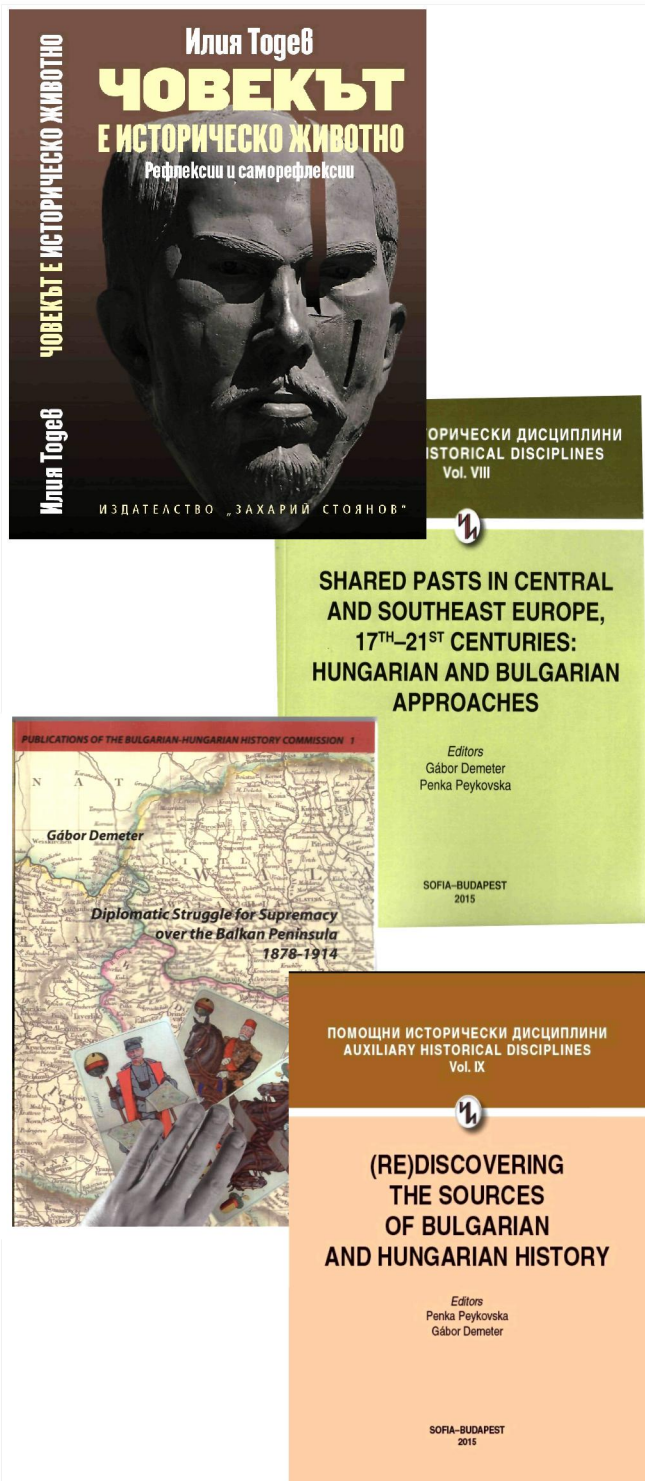

Iliya Todev: *Az ember, mint történelmi lény. Reflexiók és önreflexiók.* Szófia, 2015, 310.

Iliya Todev professzor könyve című Arisztotelész híres mondásának parafrázisát választotta. Az ember ugyanis éppen annyira történelmi lény, mint politikai. Nemcsak azért, mert hosszú fejlődés gyümölcse, hanem azért is, mert arra ítéltetett, hogy tanuljon tetteinek következményeiből. Formájukat tekintve a kötetben közreadott cikkek nagyon különböznek. Van közöttük, esszé, interjú, előszó, szaktanulmány, beszéd írásos változata, vitairat stb. A tartalom megszervezésében a kritikus rendezőelv két alappillér a történetírás ideológiátlantítása és deprofesszionalizációja. A szerző szerint a harmadik évezred kezdetétől fogva ezek tükrözik a bolgár történetírással kapcsolatos meghatározó tendenciákat.

Shared Pasts in Central and Southeast-Europe... Rediscovering the Sources of Bulgarian and Hungarian History... Sofia, 2015.

A Bolgár-Magyar Történész Vegyes Bizottság híven korábbi hagyományaihoz, 2015-ben is önálló tanulmánykötetekkel jelentkezett "Shared Pasts in Central and Southeast Europe: New Sources, New Approaches" c. 3 éves projektjéhez kapcsolódóan, melyek részben a közös rendezésű konferenciák anyagait, részben a vegyes bizottság tagjainak, illetve fiatal kutatóknak írásait tartalmazzák. A két kötet, a Szófiában kiadott Auxiliary Historical Disciplines sorozat 8-9. része, több mint 40, angol, bolgár, orosz, német és magyar nyelven írott tanulmányt tartalmaz a térség 18-21. századi történelmére vonatkozóan. Mint a címek is utalnak rá, az egyik kötet a közös történelem és földrajzi tér eltérő szempontú értelmezési lehetőségeivel foglalkozik, a másik pedig a történelmi források újraértelmezési lehetőségeit vizsgálja.

2017-ben a korábbi tanulmánykötetek mellett a Vegyesbizottság új sorozatot indított, melynek fő célja Bulgária és Magyarország ország közös múltjára vonatkozó történelmi kutatások eredményeinek bemutatása a térségben lezajló folyamatokba illesztve. Eddig két kötet látott napvilágot.

Gábor Demeter: *Essays on Ottoman Modernization.* Sofia, 2017.

A kötet Bulgária és az Osztrák-Magyar Monarchia Balkán-politikájára vonatkozó tanulmányokat tartalmaz, melyek különböző szemszögből, eltérő módszertani megközelítésből, más-más forrásbázis alapján járják körül ugyanazt a témát: a két állam viszonyát a balkáni dominanciáért folytatott küzdelem során. A tanulmányok között van historiográfiai értékelés, geopolitikai analízis, kevésbé ismert, alternatív külpolitikai koncepciók szilánkjait rendszerbe öntő esszé, alternatív történetírás a „mi lett volna ha...” kérdés szellemében, egy összeesküvés-elmélet elemzése, s végül a korábban vitatott (vagy éppen elfogadott) toposzok vizsgálata új források fényében.

Gábor Demeter: *Diplomatic Struggle for Supremacy over the Balkan Peninsula, 1878-1914.* Sofia, 2017.

A kötet az Oszmán Birodalom 19. századi reformjainak új szempontú megközelítését adja. Az első tanulmány – a korábbi megközelítésekkel ellentétben – mikroléptékű adatokból építkezve arra keresi a választ, hogy mi okozta a Balkán és a Birodalom iparosodásának elmaradását a központi törekvések ellenére. Egy másik tanulmány azt firtatja, hogy honnan származott a birodalmi reformokhoz szükséges pénzösszeg, a harmadik azt vizsgálja, hogy a makrogazdasági mutatók javulásán túl a társadalom szélesebb rétegei éreztek-e pozitív változást, a negyedik pedig a haderőreformhoz szükséges pénz eredetét és összegét elemzi. Végeredményben a szerző elismeri, hogy a birodalmi reform teljes egészében a kedvező külgazdasági hatások (árkonjunktúra) meglovagolásán alapult, s hogy heterogén területek integrációja sikeres lehet gazdasági prosperitás esetén akkor is, ha egyébként kulturális-ideológiai érdekezésszerűség nem áll fenn az alkotóelemek között.